

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 22. august 2018
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Hanna Giørtz Behrens
Sagsnr.: 2018-0035-0057
Dok.: 794920

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål AÅ-BA
fra Folketingets Retsudvalg den 23. august 2018

Samrådsspørgsmål AÅ:

”Finder ministeren at Politiets brug af ansigtsgenkendelse er forenelig med EMRK og GDPR ift. borgernes ret til privatliv?”

Samrådsspørgsmål BA:

”Hvor mener ministeren, at grænsen skal gå ift. politiets brug af ansigtskendelse overfor borgerne, herunder via droner?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet.

Dagens tema er politiets brug af ansigtsgenkendelse.

Det er ikke kun et spændende emne, men det er også et meget bredt emne.

Og derfor er det også et emne, hvor det er vigtigt at blive enige om, hvad det egentlig er, vi taler om.

Der har jo været en række historier i pressen, som kunne give det indtryk, at politiet benytter sig af teknologier, som gør det muligt via optagelser fra tv-overvågningskameraer automatisk at genkende ansigter.

Og det fremgår af en artikel i Ekstra Bladet fra slutningen af juni, at politiet både kender og bruger teknologier til ansigtsgenkendelse. Af samme artikel fremgår det desuden, at politiets droner har ”rigtigt gode kameraer med ansigtsgenkendelse”.

Jeg vil derfor gerne starte med at præcisere, hvad det egentlig er, politiet gør.

Først og fremmest har Rigspolitiet oplyst, at politiet *ikke* bruger ansigtsgenkendelsesteknologi i forbindelse med overvågning i det offentlige rum, herunder på droner.

Jeg forstår også, at Københavns Politi har præciseret, at det, der mentes med udtalelsen i artiklen i Ekstra Bladet, var, at kameraerne er så gode, at *politibetjentene* kan genkende personerne, der er på billederne.

Rigspolitiet har således understreget, at politiet ikke benytter overvågningsudstyr i det offentlige rum, der eksempelvis automatisk genkender ansigter på mistænkte personer eller andre, som politiet måtte ønske at holde øje med.

Rigspolitiet har oplyst, at man i dag kun benytter ansigtsgenkendelsesteknologi operationelt i én enkelt sammenhæng.

Det er i forbindelse med grænsekontrollen, hvor ansigtsgenkendelse til brug for verifikation af rejsendes identitet i Københavns Lufthavn sker ved brug af de såkaldte ABC-e-gates (Automatic Border Control).

Brugen i Københavns Lufthavn betyder, at når en rejsende benytter en ABC-e-gate, scannes den rejsendes ansigt af et kamera på stedet, hvorefter billedet sammenholdes med ansigtsbilledet i passet, der er lagret som biometrisk data i passets chip, med henblik på verifikation af den rejsende. Det billede, der tages af personen som led i passagen gennem ABC-e-gaten, sammenlignes ikke med andre fotos end det, der er i personens eget pas, og billedet gemmes ikke.

Derudover har Rigspolitiets Nationale Cybercrime Center, NC3, iværksat et forsøg, hvor man undersøger muligheden for digitalt at kunne identificere *ofre* på tværs af børnepornografisk billedmateriale, som Rigspolitiet modtager i forbindelse med efterforskninger om seksuelt misbrug af børn.

Som led i undersøgelsen har NC3 udviklet et program, der alene påtænkes anvendt til ansigtssøgning i politiets egen database over børnepornografisk billedmateriale.

Rigspolitiet forventer – i betragtning af de meget store mængder billedmateriale, som NC3 modtager i forbindelse med efterforskninger – at et sådant redskab vil kunne effektivisere politiets arbejde.

Så vidt den nuværende anvendelse af ansigtsgenkendelsesteknologien.

Inden vi går videre, vil jeg dog gerne slå fast, at det er min klare forventning, at politiet løbende overvejer, om der er et politifagligt behov for nye redskaber, og det gælder også teknologiske redskaber.

Det er samtidig min lige så klare holdning, at der ikke er nogen større redskaber såsom ansigtsgenkendelse i det offentlige rum, der tages i brug, før vi har haft politiske drøftelser om, hvor vi synes balancen skal ligge.

[De principielle overvejelser]

Dette leder mig så frem til netop de mere principielle overvejelser om brugen af ansigtsgenkendelse og for den sags skyld også andre større, nye former for teknologier.

Computerteknologi, der kan lette politiets arbejde, er efter min opfattelse en åbenbar fordel, så politibetjentene kan koncentrere sig om politiarbejdet.

Jeg deler derfor spørgerens interesse for området. Og som nævnt er det min opfattelse, at vi vedvarende skal sørge for, at dansk politi kan benytte sig af ny teknologi,

når teknologien giver mening. Men vi skal finde den rette balance, så vi løbende får det afvejet over for borgernes grundlæggende rettigheder.

Jeg vil derfor gerne gentage, at hvis vi på et tidspunkt påtænker, at politiet skal have mulighed for at benytte automatisk ansigtsgenkendelse med henblik på identifikation af personer i det offentlige rum, så vil det selvfølgelig være noget, som vi skal have en politisk drøftelse af først.

Det er også sådan, vi plejer at gøre det, når vi indfører væsentlige nye redskaber i dansk politi. Sådanne politiske drøftelser havde vi f.eks., da vi indførte POL-INTEL, der som bekendt var genstand for en drøftelse i forbindelse med den lovændring, der muliggjorde politiets brug af analyseredskabet.

[Den retlige regulering]

I Samrådsspørgsmål AÅ spørges der til, om jeg finder, at politiets brug af ansigtsgenkendelse er forenelig med EMRK og GDPR (databeskyttelsesforordningen) i forhold til borgernes ret til privatliv.

Som jeg netop har redegjort for, benytter politiet således kun ansigtsgenkendelsesteknologi i særdeles begrænset omfang.

Politiets behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge og efterforske strafbare handlinger er reguleret af lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger – i daglig tale retshåndhævelsesloven.

Da jeg tror, vi kan være enige om, at den brug af ansigtsgenkendelse, vi taler om i dag, vedrører forebyggelse og efterforskning, vil jeg derfor tillade mig at tage udgangspunkt i retshåndhævelsesloven og ikke i databeskyttelsesforordningen.

Efter retshåndhævelsesloven er politiet ikke afskåret fra at behandle biometriske data med henblik på entydigt at identificere en fysisk person gennem brug af ansigtsgenkendelsesteknologi, men behandlingen er bl.a. underlagt en streng nødvendighedsvurdering, ligesom de grundlæggende principper om bl.a. god databehandlingskik og proportionalitet vil skulle iagttages.

Der spørges også til, om ansigtsgenkendelsesteknologi er i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, EMRK.

Retshåndhævelsesloven implementerer det såkaldte retshåndhævelsesdirektivet. Og direktivet er udformet sådan, at det overholder reglen i EU's charter om grundlæggende rettigheder om beskyttelse af privatlivet, der svarer til bestemmelsen herom i EMRK.

Det betyder med andre ord, at teknologier som ansigtsgenkendelse vil kunne anvendes inden for rammerne af gældende ret, herunder EMRK og retshåndhævelsesloven.

[Grænsen for brug af ansigtsgenkendelse – spørgsmål BA]

Der spørges også til, hvor jeg mener, at grænsen skal gå i forhold til politiets brug af ansigtsgenkendelse over for borgerne, herunder via droner.

Helt generelt er jeg som nævnt af den opfattelse, at vi som samfund generelt skal følge med udviklingen, og i den forbindelse skal vi naturligvis sikre, at politiet har både nødvendige og effektive værktøjer til bekæmpelse af kriminalitet. Kriminaliteten bliver til stadighed mere

digital, kompleks og grænseoverskridende, og jeg mener faktisk, det er politiets opgave løbende at undersøge, om der er behov for nye metoder eller redskaber, der kan gøre dem i stand til effektivt at bekæmpe kriminalitet.

Men som lovgiver og som samfund skal vi altid afveje fordele og ulemper, hvis vi ønsker at gøre brug af ny teknologi, hvor borgernes grundlæggende frihedsrettigheder bliver berørt.

Jeg er lige så optaget af en respekt for borgernes privatliv og grundlæggende rettigheder, som jeg er af at have et effektivt og kompetent politi. Det er balancen mellem de to hensyn, der er vigtig for mig.

Derfor skal der også i hvert enkelt tilfælde ske en nøje afvejning af på den ene side hensynet til retshåndhævelsen og på den anden side individets grundlæggende rettigheder. Og vi skal kun iværksætte nye tiltag, hvis det er nødvendigt og proportionalt, i forhold til den kriminalitet vi ønsker at bekæmpe.

[Afslutning]

Afslutningsvist vil jeg gerne på ny understrege, at brug af ansigtsgenkendelse, som det f.eks. er gengivet i artiklen i Ekstra Bladet, ikke sker i dag, og at det vil forud-

sætte politiske drøftelser og en række overvejelser af såvel juridisk, som principiel og praktisk karakter, før vi tager noget sådant i brug.

De drøftelser vil jeg i givet fald imødesee at have med jer, så vi i fællesskab kan blive enige om, hvordan vi på en hensigtsmæssig måde sikrer, at politiet har de redskaber, der er brug for.

Tak for ordet.